

«НАПРЯМИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ЛІНГВОУКРАЇНІСТИКИ»

(2020–2021 н. р.)

Викладач – канд. філол. наук, доц. Гаврилюк Наталія Володимирівна

Кількість кредитів – 3 (лекції – 10 год., практичні заняття – 20 год.)

Семестр – 3-й (магістратура)

Спеціальність – 035 «Філологія» (спеціалізація – 035.01 українська мова та література)

Анотація дисципліни

Дисципліна «Напрями, проблеми, перспективи сучасної лінгвоукраїністики» пропонується студентам-магістрантам II року навчання факультету української філології спеціальності 035 «Філологія», а також студентам інших факультетів.

Переваги цього курсу полягають у тому, що на заняттях студенти ознайомляться з науковими здобутками сучасної лінгвоукраїністики та окреслять для себе перспективи подальших наукових студій.

Мета та завдання

Мета – ознайомити студентів із найновішими досягненнями і проблемами різних галузей сучасної української лінгвістики: фонетики, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису, культури мови і стилістики; етнолінгвістики, психолінгвістики, соціолінгвістики, корпусної, комунікативної, когнітивної лінгвістики.

Завдання:

- розглянути основні наукові підходи до вивчення мовних явищ: культурологічний, функціональний, комунікативний, прагматичний (за результатами захисту дисертацій);
- проаналізувати актуальність та наукову новизну дисертаційних праць з українського мовознавства за останні 20 років;
- охарактеризувати найсуттєвіші результати сучасних мовознавчих досліджень і проблем та здійснити елементарні прогнози актуальності мовознавчих тем і напрямів;
- сформувати вміння критичного аналізу наукових здобутків сучасної лінгвоукраїністики.

Очікувані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- основні етапи розвитку українського мовознавства;
- найсучасніші тенденції розвитку сучасної лінгвоукраїністики;
- орієнтуватися в сучасних напрямках українського мовознавства;
- сучасні лінгвістичні школи українського мовознавства.

уміти:

- розрізняти напрями сучасних мовознавчих досліджень;
- виокремлювати та порівнювати здобутки сучасних мовознавчих досліджень та проблеми, над якими працюють учені в різних галузях сучасної лінгвоукраїністики – етнолінгвістики та лінгвокультурології, семасіології, когнітології, прагматики, психолінгвістики та ін.;
- розрізняти найсуттєвіші результати сучасних мовознавчих досліджень в україністиці та проблеми, які і на сьогодні залишаються актуальними, але поки що не з'ясованими.

На заняттях із наукового семінару «Напрями, проблеми, перспективи сучасної лінгвоукраїністики» формують такі **компетентності**:

загальні:

- здатність до автономної і командної роботи у процесі реалізації наукових і творчих проектів;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового, загального культурного світогляду;
- здатність виявляти ініціативу, генерувати нові ідеї, бути креативним;
- здатність усвідомлювати українську філологію як органічний складник світового культурологічного простору;

фахові:

- здатність до здобуття фундаментальних знань із філології, засвоєння основних наукових концепцій історії становлення й розвитку наукових знань, критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки; усвідомлення актуальних теоретичних і практичних проблем сучасної філології;
- здатність вільно користуватися спеціальною термінологією обраної галузі філологічних досліджень;
- здатність розробляти та реалізовувати актуальні з погляду сучасної філології науково-практичні проекти, які дають можливість переосмислювати наявні чи створювати нові філологічні знання; здатність інтегрувати знання з інших, суміжних із філологією, галузей гуманітарних знань, застосовувати системний підхід для розв'язання науководослідницьких завдань.

Програмні результати навчання:

- здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці;
- здатність логічно й аргументовано характеризувати проблематику сучасних напрямів розвитку лінгвістики, доцільно оперувати основними лінгвістичними поняттями; визначати мету, завдання, принципи вивчення мовних фактів і явищ у межах обраної проблематики досліджень; екстраполювати теоретичні й практичні надбання світової лінгвістичної думки на проблеми української лінгвістики;
- здатність глибоко характеризувати теоретичні та практичні аспекти конкретної філологічної галузі;
- здатність здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка, з 11.10 до 12.30 (2 академічні години).

Онлайн консультації: понеділок – п'ятниця з 18.00 до 19.30.

E-mail викладача: gavryluk.nat@gmail.com